

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO
DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1509 3, 6, 11, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 IR
27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. gruodžio 14 d. Nr. XIV-2363
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiomis galios 3 straipsnio 3 ir 4 dalis.
2. Pakeisti 3 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Kompensavimo koeficientas (k) nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba ūmios profesinės ligos atveju – asmens vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų per paskutinius paeiliui einančius 12 mėnesių, skaičiuojant atgal nuo pabaigos užpraeito kalendorinio mėnesio, buvusio prieš nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba ūmios profesinės ligos nustatymo mėnesį, santykis su nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba susirgimo ūmia profesine liga nustatymo metu galiojančiu užpraeito ketvirčio šalies vidutiniu mėnesiniu darbo užmokesčiu. Šis koeficientas taip pat taikomas skaičiuojant netekto dalyvumo periodinę kompensaciją, kai asmuo, kuriam nustatyta lėtinė profesinė liga, pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą neturi teisės gauti socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo), socialinio draudimo negalios arba socialinio draudimo senatvės pensijos arba kai šis koeficientas yra didesnis negu apskaičiuotasis šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 3 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Nelaimingas atsitikimas darbe (tarnyboje) (toliau – nelaimingas atsitikimas darbe) – įvykis darbe (tarnyboje), įskaitant eismo įvykį, atliekant darbo (tarnybos) funkcijas ar būnant darbo vietoje, dėl kurio darbuotojas patiria žalą sveikatai ir tampa laikinai nedarbingas nors vienai dienai, netenka dalyvumo arba dėl kurio darbuotojas miršta, nustatyta tvarka ištirtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe. Nelaimingu atsitikimu darbe taip pat pripažįstamas su pareigūno tarnybinių pareigų atlikimu susijęs įvykis, kurio metu pareigūnas patiria rizikos veiksnio (cheminio, fizikinio, biologinio, fizinio arba ergonominio) ar kelių veiksnių poveikį, kurio padarinys yra pareigūno mirtis ar sveikatos sutrikdymas.“

4. Papildyti 3 straipsnį 11¹ dalimi:

„11¹. **Netektas dalyvumas** – procentais išreiškiamas sumažėjęs asmens pajėgumas veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba dėl susirgimo profesine liga. Jeigu nukentėjęs miršta dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba dėl ūmios profesinės ligos, laikoma, kad netekta 100 procentų dalyvumo. Dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba susirgimo profesine liga netekto dalyvumo procentą nustato Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.“

5. Papildyti 3 straipsnį 11² dalimi:

„11². **Netekto dalyvumo koeficientas (d)** – vieneto dalimis išreiškiamas dydis, apskaičiuojamas netekto dalyvumo procentą dalijant iš 100.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Draudžiamaisiais įvykiais pripažįstami apdraustiesiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 4, 5, 8 ir 10 dalyse (išskyrus bausmių vykdymo sistemos įstaigose pagal profesinio mokymo programas besimokančius asmenis (kursantus), vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigoje, muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigoje ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose besimokančius asmenis (kursantus), kurie yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį, bei atliekančius karo tarnybą studijuojant karo mokymo įstaigoje asmenis (kariūnus)), įvykę nelaimingi atsitikimai darbe arba nustatytos profesinės ligos, kuriuos ištyrus nustatoma, kad jie įvyko esant visoms šioms sąlygoms:“.

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Draudžiamaisiais įvykiais pripažįstami ir su pareigūno tarnybinių pareigų atlikimu susiję įvykiai, kurių metu pareigūnas patiria rizikos veiksnio (cheminio, fizikinio, biologinio, fizinio arba ergonominio) ar kelių veiksnių poveikį, kurio padarinys yra pareigūno mirtis ar sveikatos sutrikdymas. Draudžiamaisiais įvykiais taip pat pripažįstami apdraustiesiems asmenims, kurie mokosi bausmių vykdymo sistemos įstaigose pagal profesinio mokymo programas (kursantams), vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigoje, muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigoje ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantams) arba atlieka karo tarnybą studijuodami karo mokymo įstaigoje (kariūnams), įvykę nelaimingi atsitikimai darbe arba nustatytos profesinės ligos jų mokymo ir pratybų laiku.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Apdraustajam asmeniui, dėl įvykio, pripažinto draudžiamuoju šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka, tapusiam laikinai nedarbingam, netekusiam dalies ar viso dalyvumo, pagal šį įstatymą iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto nelaimingų atsitikimų darbe socialiniam draudimui skirtų lėšų išmokama:

- 1) ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos išmoka (toliau – ligos išmoka);
- 2) netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija;
- 3) netekto dalyvumo periodinė kompensacija.“

4 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ligos išmoka mokama už visą laikotarpį, patvirtintą nedarbingumo pažymėjimu, išduotu pagal Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklės nuo pirmos laikinojo nedarbingumo dienos iki darbingumo atgavimo dienos arba dalyvumo (darbingumo) lygio nustatymo dienos, taip pat ir už gydymosi laiką sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje ortopedines ir (ar) protezavimo paslaugas. Kai Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) nustato profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, ligos išmoka mokama iki pirmos dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos.“

5 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kol nelaimingas atsitikimas darbe ar profesinė liga bus pripažinti draudžiamaisiais įvykiais, ligos išmoka nuo trečios laikinojo nedarbingumo dienos mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka. Pripažinus įvykį draudžiamuoju, ligos išmoka už laikinojo nedarbingumo laikotarpį nuo atitinkamai nelaimingo atsitikimo darbe dienos arba nuo profesinės ligos nustatymo dienos perskaičiuojama šiame įstatyme nustatyta tvarka ir išmokamas mokėtinos pagal šį įstatymą ir išmokėtosios ligos išmokų skirtumas, tačiau tais atvejais, kai pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą išmokėta ligos išmoka yra didesnė negu pagal šį įstatymą apskaičiuota ligos išmoka (ar jai lygi), išmokėtoji ligos išmoka neperskaičiuojama.“

6 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija

1. Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio terminuotai netenka iki 20 procentų dalyvumo, jam išmokama netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra 7,76 procento jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti.

2. Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio terminuotai netenka daugiau kaip 20, bet mažiau kaip 30 procentų dalyvumo, jam išmokama netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra 15,52 procento jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti.

3. Jeigu nukentėjusiajam nustatytas neterminuotas netektas dalyvumas, nurodytas šio straipsnio 1 ar 2 dalyje, netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija išmokama trigubai didesnė, negu nurodyta atitinkamai šio straipsnio 1 ar 2 dalyje.

4. Kompensuojamasis uždarbis netekto dalyvumo vienkartinei kompensacijai apskaičiuojamas Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka pagal nukentėjusiojo draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos nustatymo mėnesį.

5. Mėnesio kompensuojamasis uždarbis netekto dalyvumo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti negali būti mažesnis už 15 procentų vidutinio šalies darbo užmokesčio (D) ir negali viršyti vidutinio šalies darbo užmokesčio (D), galiojančio nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba susirgimo ūmia profesine liga nustatymo mėnesį, dviejų dydžių.

6. Jeigu nukentėjusiojo, kuriam jau buvo išmokėta netekto dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) vienkartinė kompensacija (toliau kartu – netekto dalyvumo (darbingumo) vienkartinė kompensacija), netektas dalyvumas (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumas) pasikeičia ir neviršija šiame straipsnyje nustatytų dydžių, o naujai apskaičiuota netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija yra didesnė už gautąją, išmokamas naujai apskaičiuotos ir jau išmokėtos kompensacijos skirtumas.

7. Netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija skiriama pasibaigus Agentūros sprendimo apskundimo terminui Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Netekto dalyvumo periodinė kompensacija

1. Jeigu nustatoma, kad nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio neteko nuo 30 iki

45 procentų dalyvumo, jam mokama netekto dalyvumo periodinė kompensacija. Asmeniui, dėl draudžiamąjo įvykio netekusiui 45 ir daugiau procentų dalyvumo, mokama netekto dalyvumo periodinė kompensacija:

1) jeigu gavėjas dėl to paties draudžiamąjo įvykio neturi teisės į tokio paties dydžio arba didesnę socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) ar negalios pensiją;

2) jeigu gavėjui dėl to paties draudžiamąjo įvykio mokama socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) ar negalios pensija yra mažesnė už apskaičiuotą netekto dalyvumo periodinę kompensaciją. Šiuo atveju gavėjui mokama netekto dalyvumo periodinė kompensacija, kurios dydis yra nustatomas kaip šiame punkte nurodytų išmokų skirtumas.

2. Netekto dalyvumo periodinė kompensacija nukentėjusiajam mokama kas mėnesį už praėjusį mėnesį. Ji apskaičiuojama kaip netekto dalyvumo koeficiento (d) (šio įstatymo 3 straipsnio 11² dalis), kompensavimo koeficiento (k) (šio įstatymo 3 straipsnio 7, 8, 9 dalys) ir 77,58 procento vidutinio šalies darbo užmokesčio (D), galiojančio mėnesį, už kurį mokama kompensacija, sandaugos pusė, tai yra pagal formulę $0,5 \times d \times k \times 0,7758 \times D$.

8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Kompensacijų mokėjimas pasikeitus nukentėjusiojo netekto dalyvumo procentams

1. Jeigu Agentūra iš naujo nustato, kad nukentėjusysis, turėjęs teisę gauti netekto dalyvumo (darbingumo) vienkartinę kompensaciją, neteko 30 ir daugiau procentų dalyvumo, netekto dalyvumo periodinė kompensacija mokama šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka nuo netekto dalyvumo pasikeitimo dienos.

2. Jeigu Agentūra iš naujo nustato, kad nukentėjusysis, turėjęs teisę gauti netekto dalyvumo periodinę kompensaciją (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – netekto darbingumo periodinę kompensaciją) (toliau kartu – netekto dalyvumo (darbingumo) kompensacija) (šio įstatymo 20 straipsnis), neteko mažiau kaip 30 procentų dalyvumo, jam išmokama netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija (šio įstatymo 19 straipsnis), o netekto dalyvumo (darbingumo) periodinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo netekto dalyvumo pasikeitimo dienos.

3. Jeigu nukentėjusiojo, gaunančio netekto dalyvumo (darbingumo) periodinę kompensaciją, netektas dalyvumas pakartotinai sumažėja iki šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytų dydžių, netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija už tą patį nelaimingą atsitikimą darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba susirgimą profesine liga mokama šio įstatymo 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka.

4. Jeigu nukentėjusiojo, gavusio netekto dalyvumo (darbingumo) periodinę ir netekto

dalyvumo (darbingumo) vienkartinę kompensaciją (ar nurodytos vienkartinės kompensacijos skirtumą), netektas dalyvumas, nepraėjus 24 mėnesiams nuo teisės į netekto dalyvumo vienkartinę kompensaciją atsiradimo dienos, pakartotinai padidėja iki 30 ir daugiau procentų, iš apskaičiuotos netekto dalyvumo periodinės kompensacijos sumos Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka išskaičiuojama išmokėtos netekto dalyvumo (darbingumo) vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis už likusį iki 24 mėnesių laikotarpį.

5. Nukentėjusiajam dėl kelių įvykių Agentūra nustato netekto dalyvumo procentą dėl kiekvieno įvykio.“

9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimo trukmė

Netekto dalyvumo periodinė kompensacija mokama iki Agentūros nustatyto netekto dalyvumo procentų (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatyto netekto darbingumo procentų) termino pabaigos.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Draudimo išmokos dydžio sumažinimas

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius atitinkamai sumažina nukentėjusiajam išmoką dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba nustatytos profesinės ligos, jeigu Agentūra iš naujo nustato, kad nukentėjusiojo netekto dalyvumo procentai sumažėjo. Jeigu dalyvumo netekimas dėl draudžiamojo įvykio buvo nustatytas teismo sprendimu, draudimo išmoka šiame straipsnyje nustatytu atveju gali būti atitinkamai sumažinta tik teismo sprendimu.“

11 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Draudimo išmokos dydžio padidinimas

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius atitinkamai padidina išmokos dydį apdraustajam asmeniui, netekusiame dalyvumo dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo, arba jeigu Agentūra iš naujo nustato, kad apdraustojo asmens netekto dalyvumo procentai padidėjo.“

12 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija skiriama, jeigu dėl jos kreipiamasi per 3 metus nuo tos dienos, kai Agentūra nustato dalyvumo netekimą.“

2. Pakeisti 25 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Netekto dalyvumo periodinė kompensacija skiriama nuo Agentūros netekto dalyvumo procentų nustatymo dienos, jeigu dėl jos kreipiamasi per 3 metus nuo teisės į šią išmoką atsiradimo dienos. Jeigu apdraustasis asmuo dėl netekto dalyvumo periodinės kompensacijos skyrimo kreipiasi praėjus 3 metams, nurodyta kompensacija už praėjusį laiką jam mokama už 12 mėnesių, skaičiuojant atgal nuo kreipimosi dienos.“

3. Papildyti 25 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimas apdraustojo asmens prašymu Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka gali būti stabdomas, o sustabdytas – atnaujinamas, jeigu teisė gauti netekto dalyvumo periodinę kompensaciją jos gavėjui buvo išlikusi laikotarpiu, kuriuo jos mokėjimas buvo sustabdytas. Netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimas atnaujinamas nuo apdraustojo asmens prašyme atnaujinti netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimą nurodytos dienos, bet ne anksčiau negu nuo šios kompensacijos mokėjimo sustabdymo dienos, jeigu dėl netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimo atnaujinimo kreipiamasi per 3 metus nuo šios kompensacijos mokėjimo sustabdymo dienos. Jeigu apdraustasis asmuo dėl netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimo atnaujinimo kreipiasi praėjus 3 ir daugiau metų nuo šios kompensacijos mokėjimo sustabdymo dienos, jos mokėjimas atnaujinamas ir nurodyta kompensacija išmokama už praėjusį, bet ne ilgesnį kaip už 12 mėnesių, laikotarpį, skaičiuojant atgal nuo kreipimosi atnaujinti netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimą dienos. Šioje dalyje nustatyta tvarka atnaujinus netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimą, laikotarpiu, kai nurodytos kompensacijos gavėjui vadovaujantis Socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsniu asmeniui paskirta ir mokama išankstinė senatvės pensija, jam netekto dalyvumo periodinė kompensacija nėra skiriama ir mokama ir jos ar iki 2023 m. gruodžio 31 d. paskirtos netekto darbingumo periodinės kompensacijos mokėjimo terminas nepratęsiamas išankstinės pensijos gavimo laikotarpiu.“

4. Pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Netekto dalyvumo periodinės kompensacijos ar periodinės draudimo išmokos apdraustajam asmeniui mirus mokėjimas stabdomas, kai netekto dalyvumo periodinės kompensacijos ar periodinės draudimo išmokos gavėjas įsiteisėjusiu teismo sprendimu yra

pripažintas nežinia kur esančiu arba gauti duomenys apie aplinkybes, sudarančias pagrindą nuspręsti, kad netekto dalyvumo periodinės kompensacijos ar periodinės draudimo išmokos gavėjas prarado teisę gauti netekto dalyvumo kompensaciją ar periodinę draudimo išmoką. Netekto dalyvumo periodinės kompensacijos ar periodinės draudimo išmokos mokėjimas sustabdomas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado šioje dalyje nurodytos aplinkybės, pirmos dienos. Išnykus šioje dalyje nustatytoms aplinkybėms, netekto dalyvumo periodinės kompensacijos ar periodinės draudimo išmokos mokėjimas atnaujinamas nuo mokėjimo sustabdymo dienos, jeigu teisė gauti netekto dalyvumo periodinę kompensaciją ar periodinę draudimo išmoką jos gavėjui buvo išlikusi. Jeigu paaiškėja, kad asmuo, kuriam netekto dalyvumo periodinės kompensacijos ar periodinės draudimo išmokos mokėjimas buvo sustabdytas, yra miręs (paskelbtas mirusiu), jo įpėdiniais, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio (paskelbto mirusiu) asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, arba (ir) mirusį (paskelbtą mirusiu) netekto dalyvumo periodinės kompensacijos gavėją pergyvenusiam sutuoktiniui, pateikusiam nuosavybės teisės į sutuoktinių bendro turto dalį liudijimą, išmokama mirusiam (paskelbtam mirusiu) asmeniui priklausiusi netekto dalyvumo periodinė kompensacija ar periodinė draudimo išmoka nuo jos mokėjimo sustabdymo dienos iki jo mirties (paskelbimo mirusiu) dienos, bet ne daugiau kaip už 3 metus.“

13 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu apdraustasis asmuo dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, miršta, teisę į periodinę draudimo išmoką turi asmenys, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, taip pat mirusiojo vaikas (vaikai), gimęs (gimę) po jo mirties. Periodinę draudimo išmoką taip pat turi teisę gauti mirusiojo vaikai (įvaikiai), kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba po jo mirties dienos įgijo teisę į jo išlaikymą. Išmoka mokama:

1) vaikams (įvaikiams) – kol jiems sukaks 18 metų, taip pat pagal bendrojo ugdymo programą ar formaliojo profesinio mokymo programą besimokantiems mokiniams ir pagal nuolatinės formos studijų programą studijuojantiems studentams – iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo, bet ne ilgiau kaip iki jiems sukaks 24 metai;

2) mirusiojo sutuoktiniui ar tėvui (motinai), tėviui (imotei), nepaisant amžiaus ir dalyvumo, jeigu jis (ji) nedarba ir prižiūri mirusiojo vaikus (įvaikius), vaikaičius, brolius ar seseris, kol šiems sukaks 8 metai;

3) mirusiojo sutuoktiniui, sukakusiam Socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą socialinio draudimo senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžius), – iki gyvos galvos;

4) mirusiojo sutuoktiniui, kuris pripažintas asmeniu su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – nedarbingu ar iš dalies darbingu, iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidu), ir mirusiojo vaikams (įvaikiams), vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie pripažinti asmenimis su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – neįgaliaisiais, iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki pilnametystės – laikotarpiu, kuriuo jiems nustatyta negalia;

5) kitiems asmenims su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais, iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) arba sukakusiems senatvės pensijos amžių asmenims, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo gauti jo išlaikymą. Šių asmenų išlaikymo ar teisių į išlaikymą faktas nustatomas teismo sprendimu, o jų dalyvumo faktas nustatomas Agentūros arba teismo sprendimu. Asmenims su negalia ši išmoka mokama laikotarpiu, kuriuo jiems nustatyta negalia.“

2. Pakeisti 26 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims kas mėnesį mokama periodinė draudimo išmoka, lygi periodinei netekto dalyvumo kompensacijai (šio įstatymo 20 straipsnis), padalytai iš vienetu padidinto šio straipsnio 1 dalyje nustatytų asmenų skaičiaus.“

14 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Mirusiojo šeimos nariais laikomi jo sutuoktinis, nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), iki jiems sukaks 18 metų, taip pat pagal bendrojo ugdymo programą ar formaliojo profesinio mokymo programą besimokantys mokiniai ir pagal nuolatinės formos studijų programą studijuojantys studentai – iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo, bet ne ilgiau kaip iki jiems sukaks 24 metai, mirusiojo vaikai (įvaikiai), vyresni kaip 18 metų, jeigu jie pripažinti asmenimis su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – neįgaliaisiais, iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki pilnametystės – laikotarpiu, kuriuo jiems nustatyta negalia, mirusiojo vaikas (vaikai), gimęs (gimę) po jo mirties, tėvas (tėvis) ir motina (motė).“

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Asmenims, kuriems darbingumo netekimas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų

profesine liga nustatytas iki šio įstatymo įsigaliojimo ir kurių atžvilgiu, šiam įstatymui įsigaliojus, nėra priimtas sprendimas skirti nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokas, šios išmokos skiriamos pagal Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nuostatas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Šio įstatymo 5 straipsnis taikomas ir asmenims, iki šio įstatymo įsigaliojimo tapusiems laikinai nedarbingiems dėl profesinės ligos, kuri draudžiamuoju įvykiu pripažįstama po šio įstatymo įsigaliojimo.

5. Šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalis taikoma ir asmenims, iki šio įstatymo įsigaliojimo įgijusiems teisę į netekto darbingumo periodinę kompensaciją, kuri, įsigaliojus šiam įstatymui, nėra baigta mokėti.

6. Šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalis taikoma ir asmenims, nurodytiems Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 5 punkte, kurie teisę į periodinę draudimo išmoką įgijo iki šio įstatymo įsigaliojimo.

7. Įsigaliojus šiam įstatymui, šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka paskirtos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos mokamos ir iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų mokėjimas tęsiamas pagal jų mokėjimo metu galiojančias Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nuostatas, asmeniui paskirtą netekto darbingumo vienkartinę ar netekto darbingumo periodinę kompensaciją po šio įstatymo įsigaliojimo laikant atitinkamai netekto dalyvumo vienkartinę kompensaciją ar netekto dalyvumo periodinę kompensaciją.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda